

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ БОГАДЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕСОВЕТЫ**

423763, Иске Богадыавылы, Үзәк ур.,
60нчыорт.
Тел.:(85552)5-45-30; факс:5-45-30;
E-mail: sbuq-akt@yandex.ru

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ СТАРОБУГАДИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА**

423763, село Старые Бугады,
ул. Центральная, дом 60.
Тел.:(85552)5-45-30; факс:5-45-30;
E-mail: sbuq-akt@yandex.ru

КАРАР

03.07.2019ел

Решение

№ 15

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларға үзгәрешләр мониторингы үткөрү буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы “ Актаныш муниципаль районының Иске Богады авыл жирлеге ” Уставына таянып, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1.Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмәне расларга.

2.Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә; җаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертәргә.

3. Әлеге карарны мәгълүмат стендларында яктыртып халыкка җиткерергәИске Богады авыл жирлеге сайтында, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә калдырам.

Иске Богады авыл жирлеге башлыгы

И.Ф.Фаттахов.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл җирлеге Советы
карары белән расланды
2019 елның 03 июле №15

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1.Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы_Иске Богады авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба - мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, муниципаль актларны кабул итүне (басмасын) тәэмин итү өчен мәгълүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, яисә үз көчен югалткан дип тану (гамәлдән чыгару)ны күз алдында тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә «Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Аппаратының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5.Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләре, каршылыкларны, пробелларны, хокукый жайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижелелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижелелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә жыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләре бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлар; Татарстан Республикасы «Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү; хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау; прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчеләкләре турында масса күләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы; гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкүрләрның, дүрләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкилләкә органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мәрәжәгәтләре, шул исәптән үз эченә алган мәрәжәгәтләре;

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән

муниципаль актларга карата үткөрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе; билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларының, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларының һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткөрү тәртибе

8. Жирле үзидарэ органнары элге Нигезлэмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткөрөләр.

Мониторинг үткөрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткөрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ аша башкарыла:

элге Нигезлэмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый

актларны дөгвәләү эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарэ органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгалары буенча үткөрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйлә күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

хокукый мәгълүмат системаларында мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат кер»; хокукый мәгълүмат системаларында» мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү; автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, элге Нигезлэмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы

мәнфәгатьләрен үтәү; муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән

зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу; муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарэ органы компетенциясенә

чикләрен үтәү; муниципаль актта коррупциячел факторлар булу; иҗтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый җайга салуда тулылык; коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу; муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар,

гамәлләр (гамәл кылмау) ; норматив хокукий актларны куллану тәҗрибәсе булу; норматив хокукий актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы; муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм

эчтәлеге; муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кәргән суд акты һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль актларга, җирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актың үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә; муниципаль актларны күбрәк юридик көчә булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәргә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләклә органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәргү нәтиҗәләре турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәргү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтиҗәләре турында хисап тотат:

16.1. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисапта (мәгълүмат) булырга тиеш: мониторинг үткәргү объекты турында мәгълүмат; мониторинг үткәргүне башкаручылар турында мәгълүмат; мониторинг үткәргү чоры турында мәгълүмат;

хокукий җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәргү нигезләре. 16.2. Мониторинг нәтиҗәләре турында хисапта (мәгълүмат) булырга тиеш:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат; муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертү өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда жибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда булмаганнар.

8. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукий ижат итү эшчәнлегә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукий жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы затлар җаваплы.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.